

Reisetforsikring

Til våre forsikringstakere

Her finner du vilkår for din forsikring. Hvilken forsikring og dekning du har valgt fremkommer av ditt forsikringsbevis.

Husk å se over ditt forsikringsbevis

Prisen på din forsikring er basert på de opplysninger som fremkommer av ditt forsikringsbevis.

Du har plikt til å informere oss om eventuelle endringer. Hvis det har skjedd endringer som vi ikke er kjent med kan erstatningen reduseres ved skade. Vær spesielt oppmerksom på sikkerhetsforskriftene. Sikkerhetsforskrifter er aktsomhetsregler som er fastsatt for å forebygge og begrense skade.

Vilkår for forsikringen

Hovedvilkår

- R01** **Reise**
Hvilken dekning du har valgt fremkommer av ditt forsikringsbevis

Tilleggsvilkår

- R11** **Erstatningsregler for reise**
Erstatningsregler for forsikringen ved en reiseskade
- U10** **Ulykke – felles bestemmelser**
Felles bestemmelser for ulykkesforsikring
- U11** **Erstatningsregler for ulykkesforsikring**
Erstatningsregler for forsikringen ved en ulykkesskade
- F01** **Retts hjelp**
Tilleggsvilkår for retts hjelp
- F02** **Privatansvar**
Tilleggsvilkår for retts hjelp
- F10** **Generelle vilkår**
Generelle vilkår for alle våre forsikringer

Definisjoner

Noen ord og uttrykk som brukes i forbindelse med forsikringen er definert nedenfor. Disse definisjonene er en del av vilkårene.

Forsikringstaker

Den som inngår forsikringsavtale med oss.

Sikrede

Den som etter forsikringsavtalen i skadeforsikring vil ha krav på erstatning eller forsikringssum. I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er dekket.

Forsikrede

Den persons liv og helse forsikringen er knyttet til.

Samboer

Den som lever sammen med forsikringstaker i et ekteskapslignende forhold og har samme bostedsadresse i Norge, registrert i Folkeregisteret.

Nærmeste familie

Som nærmeste familie regnes ektefelle/samboer, barn og barnebarn, foreldre og besteforeldre, søsken, svigerforeldre, svigerbarn, svoger, svigerinne, niese og nevø.

Eneste reiseledsager

Som eneste reiseledsager regnes den person som enten er påført samme reisebevis eller billett som den sikrede, eller som har inntegnet seg til reisen sammen med denne i den hensikt at reisen skal foretas i fellesskap.

Reise/Vilkår R01 av 05.05.2018

1. Hvem forsikringen gjelder for

- a) Forsikringstaker.

Er det tegnet Familiedekning omfatter forsikringen også:

- b) Ektefelle eller samboer med samme adresse i Folkeregisteret som forsikringstaker.
- c) Barn av forsikringstaker/dennes ektefelle/samboer, med folkeregistrert adresse hos en av sine foreldre.
- d) Fosterbarn av forsikringstaker/dennes ektefelle/samboer, med samme folkeregistrert adresse som forsikringstaker.

Adoptivbarn er medforsikret fra det tidspunkt man har overtatt den faktiske omsorgen. Barn født av surrogatmor er medforsikret fra endelig utskrivelse fra sykehuset etter fødselen.

For medforsikrede barn opphører forsikringen ved første hovedfall etter fylte 20 år. Ulykkesforsikringen opphører ved fylte 75 år.

De forsikrede må være fast bosatt i Norge, ha som mål å returnere til Norge etter reisen og være medlem av Norsk Folketrygd.

2. Hvor forsikringen gjelder

2.1 Hvor forsikringen gjelder

- a) På reiser i hele verden i forsikringstiden med varighet inntil 60 dager dersom ikke annet fremkommer i forsikringsbeviset. Reisens varighet regnes fra den dag man reiser ut fra bostedsadressen i Norge, og til man er tilbake på samme sted.

Utover denne perioden er forsikringen gyldig i inntil:

- 2 døgn ved forsinkelse som skyldes værforhold, teknisk feil eller terrorhandling/trussel om terrorhandling.
- 30 døgn når forlengelsen av oppholdet skyldes sykdom/ulykke som er dekket under reiseforsikringen.

Det forutsettes at planlagt reisedato er innenfor forsikringstiden.

- b) Når pendlere og studenter foretar reiser fra midlertidig bolig på arbeids-/undervisningssted i Norge regnes reisens varighet fra avreise til retur til samme sted eller til fast bostedsadresse i Norge.
- c) Ulykkesforsikringen gjelder hele døgnet så lenge forsikringen er i kraft. Se kapittel 11.
- d) Spesielle gyldighetsområder:
- Reiseansvar gjelder utenfor Norden.
 - Rettshjelp gjelder utenfor Norden.

2.2 Hvor forsikringen ikke gjelder

- a) På sikredes arbeids-/undervisningssted.
- b) I sikredes hjem eller midlertidige bosted.
- c) I barnehagen, på skole/skolefritidsordning eller lignende.

- d) På ekspedisjoner og lignende reiser. Med ekspedisjoner menes reiser til mer utilgjengelige områder, uten offentlig kommunikasjon eller med dårlig infrastruktur, som krever større og spesiell utrustning for ett spesielt formål.

Punktene a, b og c gjelder ikke for ulykkesforsikringen kapittel 11.

3. Hva er forsikret

- Reisegods (Se kapittel 4)
- Avbestilling (Se kapittel 5)
- Forsinkelse (Se kapittel 6)
- Reisesyke (Se kapittel 7)
- Hjemkallelse (Se kapittel 8)
- Reiseavbrudd (Se kapittel 9)
- Evakuering (Se kapittel 10)
- Ulykke (Se kapittel 11)
- Reiseansvar (Se kapittel 12)
- Rettshjelp (Se kapittel 13)
- Kriseforsikring (Se kapittel 14)
- Reise Pluss (Se kapittel 16)

4. Reisegods

4.1 Hva er forsikret

- a) Personlige eiendeler til eget bruk som sikrede har med seg under reisen og oppholdet. Dette omfatter også gjenstander som er lånt/leid i henhold til kontrakt inngått ved overtakelsen av gjenstanden, før reisen er påbegynt.
- b) Personlig reisegods sendt som innsjekket bagasje når sikrede reiser sammen med transportmiddelet.

4.2 Forsikringen omfatter

- a) Skade på eller tap av innsjekket bagasje. Bagasjen anses som tapt når den ikke er identifisert av transportør innen 21 dager.
- b) Tyveri (jf Straffeloven §§ 321 og 322).
- c) Ran og overfall (jf Straffeloven §§ 327 og 328).
- d) Skadeverk. Med skadeverk menes at noen rettstridig ødelegger, skader, gjør ubrukelig eller forspiller sikredes eiendeler (jf Straffeloven §§ 351 og 352).
- e) Skade ved trafikkuhell. Med trafikkuhell menes:
- Kollisjon eller utforkjøring med motorkjøretøy, tilhenger eller campingvogn som er i trafikk/bruk, jf BAL § 3.
 - Kollisjon, kantring eller grunnstøting med båt, kano eller kajakk som er i bruk på vann.
 - Kollisjon eller utforkjøring med sykkel som er i bruk i trafikken.
- f) Skade på eller tap som er direkte forårsaket av naturskade. Med naturskade menes skade som direkte skyldes naturulykke som

- skred, storm, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd jf Lov om naturskade.
- g) Skade ved brann, nedsoing, direkte lynnedslag og eksplosjon. Med brann menes ild som har kommet løs.
- h) Vannskade. Med vannskade menes utstrømning fra bygningens rørledning eller vann som plutselig trenger inn fra terreng eller grunn.

4.3 Forsikringssum

- Kr 50 000 per person.
- Kr 100 000 per familie.

Dersom ikke annet fremkommer i forsikringsbeviset.

4.3.1 Enkeltgjenstander og sumbegrensninger

- a) Enkeltgjenstander med tilbehør, inntil kr 25 000. Se punkt 4.3.1.b.
- b) En eller flere av følgende gjenstander blir til sammen erstattet inntil kr 25 000 per skadetilfelle:
- Foto- og videoutstyr.
 - Audiovisuelt utstyr med tilbehør.
 - PC-nettbrett/datautstyr og annet elektronisk utstyr/tilbehør/programvare.
 - Optisk utstyr.
 - Mobil-/smarttelefon.
 - Brilller og solbrilller.
 - Smykker, ur, perler, edelstener og edelt metall.
 - Antikviteter og kunstgjenstander.
 - Pelsverk.
 - Musikkinstrumenter og musikkutstyr.
 - Sportsutstyr.
 - Våpen med tilbehør.

4.3.2 Innenfor avtalt forsikringssum erstattes også

- a) Effekter tilhørende arbeidsgiver, inntil kr 10 000.
- b) Sjekker, billetter (reisedokumenter) og pass, inntil kr 15 000 per skadetilfelle hvis tapet ikke dekkes på annen måte.
- c) Penger som sikrede bærer med seg eller som oppbevares i safe med inntil kr 3 000 per skadetilfelle.
- d) Sykkel med påmontert tilbehør, inntil kr 7 500 per skadetilfelle. Tap av/skade på sykkel innenfor hjemsteds-/undervisningssted-/ eller arbeidskommune omfattes ikke.

4.4 Forsikringen omfatter ikke

4.4.1 Følgende skader erstattes ikke

- a) Mindre skader som riper, rifter, skrubbe, flekker og lignende på koffert, bag, ryggsekk, barnevogn, sykkel, kano og kajakk.
- b) Skade som bare rammer innsjekket sykkel, barnevogn, koffert, bag, ryggsekk og annen emballasje.
- c) Skade som skyldes gjenstandens vanlige bruk.
- d) Skade på gjenstander under transport som skyldes at væske har rent ut, at skjøre gjenstander er knust, bederfelige varer, eller at gjenstander på grunn av sin form/tilstand har forårsaket skade.
- e) Økonomisk tap ut over tap/skade på de fysiske gjenstander som er forsikret.
- f) Løsøre som leies under selve oppholdet.

4.4.2 Følgende gjenstander erstattes ikke

- a) Tegninger, manuskripter, dokumenter og verdipapirer.
- b) Droner, motorkjøretøyer og campingvogner med tilbehør.
- c) Båter, seilbrett og surfbrett med tilbehør. Kano/kajakk regnes ikke som båt i denne sammenheng.

- d) Fallskjerm, hang-/paraglider, kiteutstyr og lignende, samt tilbehør til disse.
- e) Dyr.
- f) Eksponert film.
- g) Samlinger.
- h) Varer og vareprøver.
- i) Nærings- og nytelsesmidler.
- j) Verktøy og måleinstrumenter.
- k) Møbler og flyttegods.
- l) Gjenstander som er kjøpt eller mottatt som gave utenfor Norge og som ikke er deklart ved innførsel i henhold til gjeldende regelverk. Se Tolloven/Merverdiavgiftsloven med forskrifter.

5. Avbestilling

5.1 Hva er forsikret

- a) Annulleringskostnader som ikke kan kreves refundert ved avbestilling som påføres sikrede i henhold til fastlagte bestemmelser av transportør, reisearrangør, hotell eller utleier ved avbestilling av reise eller opphold. Dekningen gjelder bare avbestilling som foretas før reisen avreisestidspunkt/leieforholdets planlagte begynnelsestidspunkt.
- b) Arrangementer er omfattet når de er en del av reisen pris.

Det er en forutsetning at forsikringen må være trådt i kraft før eller samtidig som første innbetaling av reisen er foretatt.

Ved sykdom eller ulykke må årsak til avbestilling være attestert av lege som bekrefter at avbestillingen skyldes akutt oppstått sykdom eller ulykkesskade. Attesten må være datert før den dato det var ment at utreise skulle ha funnet sted.

5.2 Forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter annulleringskostnader når avbestillingen skyldes:

- a) Akutt og alvorlig sykdom som krever behandling, alvorlig ulykkesskade eller død som rammer:
- Sikrede
 - Sikredes nærmeste familie, bosatt i et EØS-land.
 - Sikredes eneste reiseledsager, bosatt i et EØS-land.
 - Sikredes eneste reiseledsagers nærmeste familie, bosatt i et EØS-land.
 - En i sikredes reisefølge (inntil 6 personer). Med reisefølge menes personer som har kjøpt en reise sammen, med avreise samtidig og med samme reisemål.
 - En nøkkelperson i sikredes reisefølge mindre enn 14 dager før avreise. Nøkkelperson er en person som det øvrige reisefølget er avhengig av på en slik måte at reisen ikke kan gjennomføres uten denne personens deltakelse (sjåfør, båtfører, dirigent og lignende).
- b) At forsikrede eller forsikredes ektefelles/samboers/barns eneste reiseledsagers planlagte undersøkelse/behandling/operasjon fremskyndes eller utsettes og endringsmelding om dette mottas mindre enn 14 dager før planlagt reisedato.
- c) At forsikrede eller forsikredes ektefelles/samboers/barns eneste reiseledsager blir innkalt som jurymedlem, meddommer eller vitne i en rettsak, mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato.
- d) Skade på forsikredes egen bolig, fritidsbolig, forretning eller kontor slik at det er nødvendig at sikrede er tilstede.

- e) At det på tidspunktet da reisen starter inntreffer epidemi, naturkatastrofe, terrorhandling eller annen krigslignende handling som gjør reisemålet utilgjengelig eller at det innebærer fare for liv og helse å oppholde seg i området. Dette gjelder når Det norske Utenriksdepartementet (UD) fraråder innreise til det aktuelle området.

5.3 Forsikringssum

Erstatningen for annulleringskostnader som pådras som følge av samme hendelse eller ved samme reise er begrenset inntil:

- Kr 50 000 per person.
- Kr 100 000 per familie.

Innenfor samme forsikringsår kan erstatningen innenfor denne dekningen maksimalt utgjøre kr 100 000 samlet for de sikrede.

5.4 Forsikringen omfatter ikke

5.4.1 Avbestilling som skyldes

- Forverring av kronisk sykdom eller lidelse som er kjent og under behandling før reisen er betalt der forverring anses påregnelig i forsikringstiden.
- At sykehusopphold/utredning/undersøkelse/behandling tar lengre tid enn planlagt.
- Svangerskap, svangerskapsplager og frivillig abort.
- Fødsel fra og med 36. svangerskapsuke.
- At reisens hensikt faller bort.
- Flyskrekk eller frykt for krig, terror eller smitte.

5.4.2 Følgende tap erstattes ikke

- Skatter og offentlige avgifter.
- Bonuspoeng og cashpoints.
- Gebyrer ved refusjon av skatter og avgifter.
- Reiser som er overdratt til andre.
- Arrangementer som avlyses av arrangør.
- Egen timeshare-andel, inkludert årlige kostnader og tapte leieinntekter.

6. Forsinkelse

6.1 Forsinket reisegods

Når ekspedert reisegods ankommer minst 4 timer forsinket til reisemålet og forsinkelsen er bekreftet av transportøren (PIR-rapport), erstattes:

- Nødvendige og dokumenterte merutgifter (i form av originalkvitteringer) for innkjøp av klær og toalettsaker for bruk i den tid bagasjen var savnet.
 - Inntil kr 4 000 per person
 - Inntil kr 12 000 per familie
- Gjelder forsinkelsen barnevogn, barnesete eller rullestol dekkes leie eller kjøp med inntil kr 1 000 innenfor forsikringssummen.

6.2 Forsinket reise

6.2.1 Forsinket fremmøte/avgang

Dersom en forsinkelse medfører at sikrede uforskyldt møter for sent til reisearrangørens transportmiddel eller forhåndsbetalt transportmiddel ikke går til avtalt tidspunkt, dekker selskapet rimelige og dokumenterte merutgifter.

6.2.1.1 Merutgifter som erstattes

- Innhenting av fastlagt reiserute.
 - Kr 25 000 person.
 - Kr 50 000 per familie.
- Dersom forsinkelsen medfører at det ikke er mulig å reise videre før neste dag, erstattes også overnattingsutgifter inntil kr 1 500 per person og inntil kr 4 000 per familie.

Dersom forsinket fremmøte forutsettes det at sikrede har beregnet minst 1,5 timer fra ankomst til planlagt avgang med neste transportmiddel.

6.2.2 Forsinket ankomst

Dersom reisearrangørens transportmiddel er forsinket med mer enn 8 timer ved ankomst til bestemmelsesstedet ved utreise, og ved hjemreise til det sted der sikrede forlater det forsinkede transportmiddel, erstatter selskapet kr 500 per påbegynt døgn, maksimum kr 2 500 per person.

Forsinkelsen beregnes overensstemmende med reisearrangørens til enhver tid gjeldende ordinære ruteplan med de endringer som måtte være meddelt før reisens begynnelse.

6.2.3 Betingelse for selskapets erstatningsplikt

Det er en betingelse for selskapets erstatningsplikt at forsinkelsen skyldes:

- teknisk feil eller trafikkuhell som krever berging av den bil eller taxi som forsikrede reiser med.
- teknisk feil eller trafikkuhell med det offentlige transportmiddelet sikrede har betalt billett og reiser med/skal reise med.
- værforhold som forsinker det transportmiddelet forsikrede har betalt billett og reiser med.

Forsinkelsen må dokumenteres av reisearrangør, transportselskap eller bergingsselskap.

6.3 Forsikringen omfatter ikke

- Forsinket reisegods ved hjemreise.
- Utgifter som dekkes av reisearrangør, trafikk-selskap, flyselskap eller andre.
- Utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som omfattes av EU-direktiv 261/20074 og som flyselskapene selv har erstatningsansvar for.

7. Reisesyke

7.1 Reisesyke som rammer sikrede

Ved sykehusopphold eller hvis utgiftene må antas å overstige kr 5 000 må selskapet eller SOS underrettes øyeblikkelig.

7.1.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter nødvendige og dokumenterte merutgifter som sikrede pådrar seg under reise:

- Når sikrede rammes av uventet og akutt sykdom eller ulykkesskade.

7.1.2 Merutgifter som erstattes

7.1.2.1 Medisinske utgifter og tannlegeutgifter

- Legehonorar og/eller utgifter til sykehusopphold.

- b) Behandlingsutgifter foreskrevet av lege.
- c) Nødvendige transportutgifter til/fra medisinsk behandling. Når forsikrede transporteres med privatbil, regnes kr 2,50 per km.
- d) Medisin og forbindings saker forordnet av lege.
- e) Utgifter til tannlegebehandling utenfor Norge som følge av en ulykkesskade erstattes inntil kr 5 000 per person når skaden behandles på reisen.
- f) Utgifter til tannlegebehandling utenfor Norge som følge av akutt tannsykdom/tannskade ved spising erstattes inntil kr 1 000 per person når skaden behandles på reisen.
- g) Utgifter til nødvendige telefonsamtaler med selskapet, sykehus/lege og SOS inntil kr 500.

7.1.2.2 Utsatt hjemreise eller endret reiserute

- Nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og opphold (økonomiklasse) når sikrede av medisinske årsaker og etter legens ordre må utsette planlagt hjemreise eller ikke kan reise videre som planlagt.

7.1.2.3 Tilkallelse av familiemedlem

- Nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og opphold (økonomiklasse) ved tilkallelse til skadestedet for inntil to nære familiemedlemmer i Norden, som følge av sikredes alvorlige sykdom, ulykkesskade eller død. Erstatningen er begrenset inntil kr 100 000 per skadetilfelle.

Tilkallelse erstattes ikke når det allerede er truffet bestemmelse om snarlig hjemtransport av sikrede, eller sikrede allerede er innlagt på sykehus/institusjon i hjemstedskommunen.

Tilkallelse må alltid godkjennes av selskapet eller SOS på forhånd.

7.2 Reisetilfølgende

7.2.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter nødvendige og dokumenterte merutgifter som sikrede pådrar seg under reise:

- Når sikredes eneste reiseledsager rammes av uventet og akutt sykdom, alvorlig ulykkesskade eller dødsfall.

7.2.2 Merutgifter som erstattes

- a) Opphold inntil kr 1 500 per døgn.
- b) Innhenting av fastlagt reiserute.
- c) Hjemreise når reisen avbrytes.
- d) Forsinket hjemreise.

I tillegg gis kompensasjon for avbrutt reise jf kapittel 9. Reiseavbrudd. Dekningen gjelder for en person over 18 år, samt eventuelle barn under 18 år.

7.2.3 Forsikringssum

Maksimal erstatning er kr 35 000.

7.3 Hjemtransport

7.3.1 Hva forsikringen omfatter

Merutgifter ved syketransport til sted for nødvendig kvalifisert behandling eller hjemtransport til fast bopel i Norge:

- a) Når hjemtransporten er en følge av uventet og akutt sykdom eller alvorlig ulykkesskade, som rammer forsikrede under reisen når

hjemreise er medisinsk forsvarlig og når adekvat behandling ikke kan gis på oppholdsstedet.

- b) Ved forsikredes død.

7.3.2 Merutgifter som erstattes

- a) Hjemtransport med ordinære transportmidler (økonomiklasse).
- b) Merutgifter når det er nødvendig å disponere ekstra sete i fly, annen klasse enn forutsatt, ekstra seteplass og lignende.
- c) Ved alvorlig sykdom eller ulykkesskade kan sykebil eller ambulanssefly benyttes.
- d) Hvis det er nødvendig med reisefølge, betales også de merutgifter dette medfører for én person.
- e) Erstatningen vil også bli gitt for medforsikret barn dersom foreldrene har krav på erstatning etter disse bestemmelsene.
- f) Ved dødsfall erstattes merutgifter ved transport av kiste eller urne til hjemsted i Norge. I stedet for hjemtransport kan det erstattes begravelse/bisettelse på stedet inntil kr 40 000 per person.

Hjemtransport må alltid godkjennes av selskapet eller SOS på forhånd.

7.4 Forsikringen omfatter ikke

- a) Sykdom eller lidelse som er kjent før avreisen og som forsikrede får legebehandling for.
- b) Sykdom eller lidelse som er kjent før avreise når:
 - reisen foretas for å konsultere lege eller få behandling/operasjon.
 - behandling/operasjon er planlagt/forespeilet før reisens begynnelse, men av tidsmessige, kapasitetsmessige eller andre grunner ikke er gjennomført.
 - opphold og behandling, inkludert rekreasjons- og kuropphold ved private klinikker i Norge og øvrige nordiske land.
- c) Svangerskap fra og med 36. uke eller frivillig svangerskapsavbrytelse. Selskapet erstatter likevel utgifter som en følge av en erstatningsmessig ulykkesskade eller akutt sykdom.
- d) Sykdom/skade som forsikrede har pådratt seg ved bruk av sovemidler, berusende, narkotiske eller smertestillende midler.
- e) Selvmord eller forsøk på selvmord med mindre kravstiller sannsynliggjør at dette skyldes akutt sinnforvirring på grunn av forgiftning (annet enn selvforskyldt rus) eller sjokk, og ikke sinnslidelse i medisinsk forstand.
- f) Sykdom/skade oppstått ved frivillig deltagelse i slagsmål eller ved utførelse av en forbrytelse.
- g) Fortsatt behandling i utlandet etter eget ønske når det er medisinsk forsvarlig å returnere til Norge.
- h) Sykdom eller skade som følge av særlige aktiviteter nevnt i forsikringsbevisets punkt 1.2. Bortfall av ansvar.
- i) Sykdom eller skade som skyldes opphold i høyder over 4 000 meter.

Unntakene nevnt ovenfor gjelder også ved dødsfall.

Dekningen omfatter ikke merutgifter som påløper etter at forsikrede er kommet tilbake til fast bopel i Norge.

Har selskapet også dekket Folketrygdens forpliktelser kan selskapet på sikredes vegne rette ethvert krav mot Folketrygden, og beholde det beløp som ellers ville ha tilfalt sikrede.

8. Hjemkallelse

8.1 Forsikringen omfatter

Merutgifter ved hjemtransport (økonomiklasse) til fast bopel i Norge.

- Når hjemtransport er nødvendig på grunn av alvorlig sykdom, alvorlig ulykkeskade eller dødsfall i sikrede/sikredes eneste reiseledsagers familie i Norden inntruffet etter at reisen er tiltrådt. Forsikringen dekker ikke hjemkallelse som forårsakes av svært alvorlig sykdom i sluttstadiet når sykdommen var diagnostisert før avreise.
- Ved skade på sikredes bopel, forretning eller kontor, inntruffet etter avreisedato og som nødvendiggjør sikredes nærvær.

Ved hjemkallelse må sikrede alltid innhente godkjenning av selskapet eller SOS på forhånd.

9. Reiseavbrudd

9.1 Forsikringen omfatter

Avbrutt reise/tapte feriedager:

- Når hjemreise skjer på grunn av punkt 7.3. Hjemtransport. Ved sikredes død bortfaller dennes rett til erstatning for avbruddet.
- Når hjemreise skjer på grunn av punkt 8.1. Hjemkallelse.
- Når hjemreise skjer på grunn av punkt 7.2. Reisefølge.
- Ved sikredes sykehusinnleggelse.
- Ved sengeleie beordret av behandlede lege på stedet for sikrede. Forsikrede må sørge for skriftlig bekreftelse på sengeleiets varighet fra lege på stedet. Ved sengeleie som ventes vare mer enn 5 døgn, skal selskapet eller SOS kontaktes.

Erstatning utbetales til maksimalt to familiemedlemmer per skadetilfelle.

Det betales ikke kompensasjon for reiser med varighet utover 60 døgn.

9.2 Forsikringssum

9.2.1 Ubenyttede reisedager

Erstatning utbetales for så stor del av reiseomkostningene som svarer til forholdet mellom ubenyttede og totale antall planlagte reisedager innenfor forsikringstiden, og er begrenset til:

- Kr 1 500 per person per døgn.

Erstatningen beregnes på grunnlag av forhåndsbetalte reise- og oppholdsutgifter i henhold til kontrakt, reisebevis, billetter og kvitteringer til og med første sykedag/avbruddsdag som ikke blir refundert på annen måte. Som første sykedag regnes dato for første legebesøk.

Når sikrede reiser med egen bil, regnes kr 2,50 per km for korteste vei fra reisens utgangspunkt til det sted hvor reisen avbrytes og retur.

9.2.2 Maksimalt erstatningsbeløp

- Kr 50 000 per person.
- Kr 100 000 per familie.

9.3 Forsikringen omfatter ikke

Unntakene nevnt under punkt 7.4. gjelder også for reiseavbrudd.

10. Evakuering

10.1 Forsikringen omfatter

Selskapet erstatter nødvendige og dokumenterte utgifter til evakuering fra oppholdssted til bosted i Norge. Dette gjelder når Det norske Utenriksdepartementet (UD) eller selskapet anbefaler å reise fra det aktuelle området.

Følgende hendelser er omfattet:

- Krig/krigsrisiko
- Terrorhandlinger
- Naturkatastrofer
- Epidemi

Evakuering gjelder kun for reiser utenfor Norge. Erstatningen er begrenset inntil forsikringssum for merutgifter til reise og opphold i inntil 30 dager etter at hendelsen inntraff.

10.2 Forsikringssum

- Inntil kr 150 000 per person.
- Inntil kr 300 000 per familie.

10.3 Forsikringen omfatter ikke

- Utgifter til evakuering hvis sikrede har reist inn i området etter at Utenriksdepartementet (UD) eller selskapet har frarådet å reise inn i området.
- Utgifter som refunderes av andre aktører.

11. Ulykke

11.1 Forsikringen omfatter

- Medisinsk invaliditet.
- Dødsfall.
- Behandlingsutgifter.

Felles bestemmelser om ulykke, vilkår nr U10 gjelder i tillegg til det som er nevnt i dette kapittel.

11.2 Forsikringssum

- Kr 300 000 ved medisinsk invaliditet og død for personer over 18 år.
- Kr 100 000 ved medisinsk invaliditet og død for personer over 70 år. Dekningen opphører ved fylte 75 år.
- Kr 500 000 ved medisinsk invaliditet og kr 50 000 ved død for personer under 18 år.
- Behandlingsutgifter - inntil 5 % av forsikringssum ved medisinsk invaliditet erstattes.

12. Reiseansvar

12.1 Forsikringen omfatter

- Rettslig erstatningsansvar for ting eller personskader som sikrede pådrar seg i egenskap av privatperson under reise utenfor Norden, etter gjeldende rett i det landet der den skadevoldende handling skjer.

Skaden må være konstatert i forsikringstiden. Alle skader som skyldes samme begivenhet regnes som ett skadetilfelle og knyttes til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

Felles bestemmelser om privatansvar, vilkår nr F02 gjelder i tillegg til det som er nevnt i dette punktet.

12.2 Forsikringssum

- Kr 10 000 000 for hvert skadetilfelle.

13. Rettshjelp

13.1 Forsikringen omfatter

- Nødvendige utgifter til advokat, rettshjelpere, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist oppstått under reise utenfor Norden i egenskap av privatperson.

13.2 Forsikringen omfatter ikke

- a) Tvist som gjelder motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, båt, luftfartøy, registrert trav eller galopphest eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker av slikt. Kano, kajakk og seilbrett anses i denne sammenheng ikke som båt. Hanglider og paraglider uten motor anses i denne sammenheng ikke som luftfartøy.
- b) Tvist som gjelder sikredes faste eiendom eller kjøp/salg av eiendom eller leierett (timeshare).

Felles bestemmelser om rettshjelp, vilkår nr F01 gjelder i tillegg til det som er nevnt i dette punktet.

13.3 Forsikringssum

- a) Kr 100 000 samlet for hver tvist, selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap eller rettshjelpdekning under flere forsikringer.
- b) Selskapets ansvar er begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

14. Kriseforsikring

14.1 Forsikringen omfatter

Rett til refusjon av utgifter til kriseterapi med inntil 10 behandlingstimer når forsikrede i forbindelse med reise:

- a) er innblandet i en alvorlig trafikkulykke.
- b) er utsatt for alvorlig branntilfelle på overnattingssted.
- c) er utsatt for ran, overfall eller voldtekt.

Reisekostnader i forbindelse med behandling dekkes etter Folketrygdens satser. Dersom det er behov for behandling i utlandet, refunderes behandlingsutgiftene etter satser som gjelder i Norge.

Behandling skjer hos psykolog etter avtale med selskapet.

Ran, overfall og voldtekt skal politianmeldes.

14.2 Forsikringen omfatter ikke

- a) Reisekostnader i utlandet.
- b) Terapi utover 12 måneder fra skadedato.
- c) Andre bestemmelser for forsikringen

15. Andre bestemmelser

a) Reiser i utlandet

Bestemmelsene i de Generelle vilkårene, vilkår nr F10, om at selskapet ikke svarer for tap eller skade ved jordskjelv eller vulkanske utbrudd gjelder ikke for evakuering fra utlandet dekket under kapittel 10.

b) Krigsrisikobestemmelser

Krigsrisiko i utlandet er dekket når forsikrede allerede befinner seg i ett område hvor det bryter ut krig eller alvorlige uroligheter. Se Generelle vilkår, vilkår nr F01, kapittel 2. Dette gjelder bare dersom området ble ansett som fredelig før avreise. Dekningen er begrenset til en måned.

c) Lete-/redningsaksjoner

Forsikringen omfatter ikke lete-/redningsaksjoner.

d) Streik, lockout, konkurs

Forsikringen omfatter ikke tap/skade/utgifter som direkte eller indirekte har sammenheng med streik, lockout eller annen form for arbeidskonflikt. Likeledes dekkes ikke merutgifter som følge av konkurs, arrest, beslaglegging eller andre inngrep av den offentlige myndighet.

e) Tapt arbeidsfortjeneste

Forsikringen omfatter ikke tapt arbeidsfortjeneste - uansett årsak.

16. Reise Pluss

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at Reise Pluss er avtalt gjelder følgende i tillegg:

16.1 Utvidet dekning - Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen er utvidet til å omfatte følgende i tillegg til det som fremkommer i kapittel 1.

- Barnebarn og oldebarn under 20 år er omfattet når de er på reise med forsikringstaker.

16.2 Økte erstatningssummer - Reisens varighet

Forsikringen er utvidet til å omfatte reiser med varighet inntil 75 dager i hele verden i forsikringstiden med mindre annet fremkommer av forsikringsbeviset.

16.3 Økte erstatningssummer - Reisegoods

16.3.1 Forsikringssum

Følgende summer i vilkårets punkt 4.3 forhøyes i forhold til det som er angitt med mindre annet fremkommer av forsikringsbeviset:

- Kr 800 000 per person.
- Kr 800 000 per familie.

16.3.2 Enkeltgjenstander og sumbegrensninger

Følgende summer i vilkårets punkt 4.3.1 forhøyes i forhold til det som er angitt:

- d) Enkeltgjenstander med tilbehør dekkes inntil kr 40 000.
- e) En eller flere av gjenstandene blir til sammen erstattet inntil kr 40 000 per skadetilfelle.

16.3.3 Innenfor avtalt forsikringssum – Penger og sykkel

Følgende summer i vilkårets punkt 4.3.2 forhøyes i forhold til det som er angitt:

- f) Penger som sikrede bærer med seg eller som oppbevares i safe med inntil kr 5 000 per skadetilfelle.
- g) Sykkel med påmontert tilbehør, inntil kr 20 000 per skadetilfelle.

16.4 Økte erstatningssummer - Avbestilling

Følgende summer i vilkårets punkt 5.3 forhøyes i forhold til det som er angitt:

- Kr 800 000 per person.
- Kr 800 000 per familie.

16.5 Økte erstatningssummer - Forsinkelse

16.5.1 Forsinket reisegods

Følgende summer i vilkårets punkt 6.1 forhøyes i forhold til det som er angitt:

- h) Nødvendige og dokumenterte merutgifter (i form av originalkvitteringer) for innkjøp av klær og toalettsaker for bruk i den tid bagasjen var savnet.
 - Inntil kr 6 000 per person.
 - Inntil kr 20 000 per familie.

16.5.2 Merutgifter som erstattes

Følgende summer i vilkårets punkt 6.2.1.1 forhøyes i forhold til det som er angitt:

- i) Innhenting av fastlagt reiserute
 - Kr 30 000 per person uavhengig av antall familiemedlemmer.
- j) Dersom forsinkelsen medfører at det ikke er mulig å reise videre før neste dag, erstattes også overnattingsutgifter inntil kr 2 500 per person og inntil kr 6 000 per familie.

16.5.3 Forsinket ankomst

Følgende summer i vilkårets punkt 6.2.2 forhøyes i forhold til det som er angitt:

- Dersom reisearrangørens transportmiddel er forsinket med mer enn 8 timer ved ankomst til bestemmelsesstedet ved utreise, og ved hjemreise til det sted der sikrede forlater det forsinkede transportmiddel, erstatter selskapet kr 750 per påbegynt døgn, maksimum kr 6 000 per person.

16.6 Økte erstatningssummer – Tilkallelse av familiemedlem

Følgende summer i vilkårets punkt 7.1.2.3 forhøyes i forhold til det som er angitt:

- Nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og opphold (økonomiklasse) ved tilkallelse til skadestedet for inntil to nære familiemedlemmer i Norden, som følge av sikredes alvorlige sykdom, ulykkeskade eller død. Forsikringssum per skadetilfelle er ubegrenset.

16.7 Økte erstatningssummer – Reiseavbrudd

Følgende summer i vilkårets punkt 9.2.2 forhøyes i forhold til det som er angitt:

- Kr 100 000 per person.
- Kr 200 000 per familie.

16.8 Økte erstatningsgrenser – Evakuering

Følgende summer i vilkårets punkt 10.2 forhøyes i forhold til det som er angitt:

- Kr 1 000 000 per person.
- Kr 1 000 000 per familie.

16.9 Økte erstatningsgrenser - Ulykke

Følgende summer i vilkårets punkt 11.2 forhøyes i forhold til det som er angitt:

- k) Kr 600 000 ved medisinsk invaliditet for personer mellom 18 og 70 år.
- l) Kr 750 000 ved medisinsk invaliditet og kr 100 000 ved død for personer under 18 år.

16.10 Økte erstatningsgrenser - Reiseansvar

Følgende summer i vilkårets punkt 12.2 forhøyes i forhold til det som er angitt:

- Kr 15 000 000 for hvert skadetilfelle.

16.11 Egenandel for leiebil på feriereise

Ved skade på leiebil i løpet av feriereisen dekkes egenandel sikrede er ansvarlig for i henhold til leiekontrakten inngått med utleiefirmaet inntil:

- Kr 20 000 per skadetilfelle.

Erstatningsregler for reise/vilkår R11 av 13.05.2017

1. Skademelding

- Melding om skade skal sendes selskapet uten ugrunnet opphold.
- Tyveri, overfall, ran og skadeverk skal meldes til politiet.
- Tap eller skade under transport skal straks meldes til transportselskapet da det som regel står ansvarlig for slike skader.

Andre skader skal meldes til politiet hvis selskapet forlanger det.

Den som fremsetter krav mot selskapet plikter å gi selskapet de opplysninger og dokumenter som selskapet trenger for å ta stilling til kravet.

Forsikrede må kunne dokumentere sine utgifter.

2. Sikring av krav mot andre

Foreligger det mulighet for å gjøre tredjemann, for eksempel hotell eller transportselskap ansvarlig for skaden, plikter sikrede straks å ta de nødvendige skritt til sikring av kravet.

3. Erstatningsberegning

- Erstatning beregnes etter reglene nedenfor. Forsikringsavtalelovens § 6-1 gjelder ikke.
- Erstatningen utbetales når selskapet har hatt rimelig tid til å klarlegge ansvarsforholdet og beregne erstatningen. Selskapet plikter ikke å gjøre opp skaden før eventuelle offentlige undersøkelser er avsluttet.
- Ved erstatningsberegning gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov etter fradag av avtalt egenandel.
- Tap eller skadet reisegods eller utgifter i forbindelse med dette kan ikke kreves erstattet med mer enn sikredes reelle økonomiske tap.
- Tap som blir refundert av andre dekkes ikke. Er det tegnet flere forsikringer som dekker skaden skal selskapene varsles og selskapenes samlede ansvar kan ikke overstige det reelle tap. Kan tapet kreves erstattet av andre, trer selskapet inn i sikredes erstatningskrav for den del av sikredes tap som er utbetalt under forsikringen.
- Der det i vilkårene refereres til forsikringssum per familie, kommer dette til anvendelse når flere av de sikrede reiser sammen og pådras utgifter som følge av samme hendelse eller ved samme reise. For familiedekning kan maksimal erstatningssum per sikret aldri overstige forsikringssum per person.

Skade på reisegods

- Erstatning settes til hva det på skadedagen ville kostet å gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, ting til samme formål (gjenanskaffelsesprisen).
- For ting som ikke kan gjenkaffes/ repareres foretas erstatningsberegningen på tilsvarende måte ved at antatt gjenanskaffelsespris legges til grunn.
- Brukte gjenstander anskaffet ved arv, gave eller kjøp, erstattes med gjenanskaffelsesprisen for tilsvarende eller vesentlig tilsvarende brukt gjenstand.
- Antikviteter, kunst, våpen, mynt-, seddel-, frimerkesamlinger og andre ting med samleverdi erstattes med markedspris.
- Perler, edelstener, smykker og andre gjenstander av edelt metall erstattes med gjenanskaffelsespris.
- Aldersfradrag beregnes etter kapittel 7. Fradraget beregnes av hele gjenanskaffelsesprisen. Tingenes alder beregnes ut fra første gang tingen ble tatt i bruk som ny. For gjenstander som ikke er oppført i tabell for aldersfradrag gjøres det fradrag for verdiforringelse ved elde og bruk, nedsatt anvendelighet eller andre omstendigheter når verdiforringelsen utgjør 1/3 eller mer av gjenanskaffelsesprisen. Ved beregning av verdiforringelse tas også hensyn til tingens sannsynlige brukstid/levealder.
- Alternative oppgjørsmåter.
Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved:
 - Kontantoppgjør.
 - Reparasjon/gjenoppføring til samme eller vesentlig samme stand som før skaden.
 - At selskapet skaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting.

Selskapet har rett til å bestemme hvilket av disse alternativer, og hvilken reparatør eller leverandør, som skal benyttes eller velge å betale kontant.

4. Ting som kommer til rette

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Hvis ikke, tilfaller tingen selskapet.

5. Sykdom og ulykke

5.1 Lege- og spesialistklæringer

- a) Selskapet og den forsikrede har rett til å innhente lege- og spesialistklæringer som har betydning for fastsettelse av erstatningsberegningen. Dersom selskapet finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig.
- b) Dersom forsikrede befinner seg utenfor Norge kan selskapet kreve at forsikrede fremstiller seg for lege i Norge for vurdering av om vilkårene for erstatning er til stede. Legens honorar betales av selskapet.
- c) Dokumentasjonsplikt. Du skal snarest søke lege og følge dennes anvisning om behandling. Videre skal du sørge for skriftlig bekreftelse fra den behandlede legen på stedet ved avbrutt/utsatt reise og kunne fremlegge dokumentasjon på de utgiftene som har påløpt skyldes akutt sykdom, ulykkesskade eller uventet dødsfall intruffet i forsikringstiden.

6. Tabell for aldersfradrag og andre spesielle oppgjørsregler

Gjenstand	Antall år uten aldersfradrag	Aldersfradrag i % per år	Maks fradrag
Mobiltelefon og datautstyr	1 år	20 %	80 %
Foto-/videokamera med utstyr	3 år	10 %	80 %
Elektrisk husholdningsmaskin/apparat	3 år	10 %	80 %
Motorisert og elektrisk verktøy	3 år	10 %	80 %
Klær og sko (unntatt bunad og pels)	1 år	20 %	80 %
Sykkel	3 år	10 %	80 %
Golfutstyr	3 år	10 %	80 %
Ski og annet sportsutstyr	3 år	10 %	80 %

Ulykke - felles bestemmelser/vilkår U10 av 15.06.2014

1. Definisjoner

Ulykkesskade

- Skade på kroppen, forårsaket av en plutselig og uforutsett ytre hendelse.

Medisinsk invaliditet

- Erstatning for varig fysisk skade på kroppen som skal kompensere for tapt livskvalitet og livsutfoldelse dersom skaden fører til varig funksjonsnedsettelse.

Behandlingsutgifter

- Utgifter til behandling som følge av en ulykkesskade.

2. Medisinsk invaliditet

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset eller vilkåret for forsikringen at invaliditetsdekning er avtalt gjelder følgende:

2.1 Skader som dekkes

- Varig skade på kroppen (medisinsk invaliditet) som skyldes en ulykke.
- Varig sykdom som skyldes en ulykke.

3. Dødsfall

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset eller vilkåret for forsikringen at dødsfallsdekning er avtalt gjelder følgende:

3.1 Skader som dekkes

- Ulykkesskade som medfører at forsikrede dør, innen 1 år.

4. Behandlingsutgifter

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset eller vilkåret for forsikringen at dekning for behandlingsutgifter er avtalt gjelder følgende:

4.1 Skader som dekkes

- Etter en ulykke dekkes rimelige og nødvendige utgifter til medisinsk behandling som foretas inntil 3 år etter tidspunktet for ulykken.
- Behandling hos lege og tannlege.
- Forbindings saker, medisiner og protese foreskrevet av lege eller tannlege.
- Fysikalsk eller kiropraktisk behandling foreskrevet av lege.

- Transportutgifter til lege, tannlege eller annen dekningsmessig behandling.
- Ved tannskade på personer under 18 år, erstattes, etter forhåndsgodkjennelse, utgifter til første permanente tannlegebehandling, bro, krone eller lignende selv om behandlingen skjer senere enn 3 år etter skadedagen. Skadeoppgjøret skjer i tilfelle innen 3 år etter skadedagen på grunnlag av kostnadsoverslag fra tannlege eller tanntekniker.

4.2 Skader som ikke dekkes

- Skade på tenner som følge av tygging eller biting.
- Egenandeler for utgifter som kan kreves dekket av det offentlige helsevesen.
- Utgifter til hjelpemidler.
- Utgifter til undersøkelse, behandling eller opptrening i private klinikker/helseinstitusjoner eller hos privatpraktiserende leger/behandlere uten offentlig refusjonsrett

5. Forsikringen omfatter ikke

5.1 Sykdom, smitte og andre særlige tilstander

Forsikringen omfatter ikke:

- Sykdom
- Psykisk skade dersom skaden ikke oppfyller diagnosekriteriene i det internasjonale klassifikasjonssystemet ICD-10, punkt F43,1 (PTSD Posttraumatisk stresslidelse).
- Skader som kun er vansirende, unntatt skader i ansiktet.
- Infeksjonssykdom som følge av insektbitt/stikk eller smitte.
- Forgiftning forårsaket av mat, drikke eller nytelsesmidler.
- Besvimelse, plutselig blodtrykksfall og slagtilfelle.
- Tannskader - unntatt behandlingsutgifter.
- Rygglidelser og rygg smerter med mindre lidelsen/smertene kan tilbakeføres til påvisbart brudd i ryggstølen, og dette kan tilbakeføres til en ulykke.
- Selv mord eller forsøk på selvmord som skyldes sinnslidelse.

Dersom sykkelig tilstand eller sykkelig anlegg har medvirket til skade, kan erstatningen reduseres i forhold til betydningen tilstanden eller anlegget har hatt for skaden.

5.2 Spesielle yrker

Selv om det fremgår av forsikringsbeviset at forsikringen gjelder på arbeid, dekkes ikke utøvelse av følgende yrke/arbeid:

- Dykkning, offshorearbeid, sjøtransport i utenriksfart og yrkesfiske.
- Stillarbeid og taktekkning.
- Gruve- og bergverksdrift, stein, sand- og leirebrudd og tunnelarbeid.
- Profesjonell idrettsutøver.
- Militære oppdrag utenfor Norge.
- Virksomhet knyttet til fremstilling, lagring, bruk og transport av eksplosiver.
- Stuntaktiviteter og luftakrobatikk.

6. Krigsrisiko

6.1 Hva er forsikret

Krigsrisiko i utlandet er dekket når forsikrede allerede befinner seg i ett område hvor det bryter ut krig eller alvorlige uroligheter. Dette gjelder bare dersom området ble ansett som fredelig før avreise. Dekningen er begrenset til en måned.

7. Erstatningsregler

Erstatningsregler om ulykke, se vilkår U11.

Erstatningsregler for ulykke/vilkår U11 av 14.06.2014

1. Melding om skade

- a) Når ulykkestilfelle har inntruffet må melding om skade sendes selskapet omgående.
- b) Den som fremmer krav mot selskapet skal gi opplysninger og dokumentasjon som er tilgjengelig, og som selskapet trenger for å kunne ta stilling til kravet og utbetale erstatningen.
- c) Utgifter som kreves erstattet skal dokumenteres med originale kvitteringer.

2. Lege- og spesialistekklæringer

- a) Selskapet og den forsikrede har rett til å innhente lege- og spesialistekklæringer som har betydning for fastsettelse av erstatningsberegningen. Dersom selskapet finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig.
- b) Dersom forsikrede befinner seg utenfor Norge kan selskapet kreve at forsikrede fremstiller seg for lege i Norge for vurdering av om vilkårene for erstatning er til stede. Legens honorar betales av selskapet.

3. Medisinsk invaliditet

- a) Erstatningen kommer til utbetaling når forsikringstilfellet er inntruffet, selskapet har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å vurdere ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.
- b) Erstatningen fastsettes på grunnlag av den livsvarige medisinske invaliditetsgrad ulykken har forårsaket.
- c) Medisinsk invaliditet fastsettes av lege/spesialist på grunnlag av den på skadedagen gjeldende invaliditetstabell fra Helse- og omsorgsdepartementet som fremgår av forskrift om mænerstatning ved yrkesskade av 21. april 1997.
- d) Dersom invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes i inntil 3 år etter skadedagen. Oppgjøret baseres da på hva som antas å bli den livsvarige medisinske invaliditeten ut i fra tilstanden på 3-årsdagen.
- e) Hvis forsikrede hadde nedsatt funksjonsevne før ulykken, gjøres det fradrag for denne i erstatningsoppgjøret.
- f) Dersom det antas at sykelig tilstand, disposisjon eller mæn sammen med ulykkeskaden har medvirket til forsikredes invaliditet, reduseres erstatningen i forhold til betydningen dette har hatt for invaliditeten.
- g) Ved fastsettelse av invaliditetsgrad skal det ikke tas hensyn til yrke, individuelle anlegg eller sosial stilling.

4. Dødsfall

- a) Erstatningen kommer til utbetaling når dødsfallet er inntruffet, selskapet har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å vurdere ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.
- b) Dersom ulykkeskaden medfører at forsikrede dør innen 1 år etter skadedagen, betales dødsfallserstatning. Eventuell invaliditetserstatning som er forskuddsbetalt for samme skade vil komme til fradrag.
- c) Utbetaling av erstatningen følger bestemmelsene i forsikringsavtaleloven kapittel 15.

5. Behandlingsutgifter

- Erstatningen kommer til utbetaling når forsikringstilfellet er inntruffet, selskapet har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å vurdere ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

Retts hjelp/vilkår F01 av 22.03.2013

1. Forsikringen omfatter**1.1 Utgifter til rettsbehandling**

Selskapet dekker nødvendige utgifter til advokat, retts hjelper, retten, sakkyndige og vitner, når sikrede er part i tvist i den egenskap som er angitt i forsikringsbeviset.

Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis, muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet vil kunne anses som tvist. En sak som består av flere individuelle tvistegrunnlag, og som kan fremmes i samme sak for domstolene, regnes som en tvist.

I vurderingen av hva som er rimelige og nødvendige utgifter, er tvisteloven § 10-5 og kapittel 20, regler for god advokatskikk og Advokatforeningens salærveiledning, retningsgivende.

Utgifter til rettsmegling, inkludert forberedelser til slik megling, dekkes med inntil kr 7 500. Utgifter til voldgiftsdommere dekkes ikke.

Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft.

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten dekkes bare når utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet.

Utgifter til vitner dekkes bare ved hovedforhandling og bevisopptak. Idømte saksomkostninger dekkes ikke. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Retts hjelp utgifter for juridiske personer som selskaper, dødsbo, borettslag, andelslag, stiftelser o.l., dekkes ikke - herunder tvist hvor nevnte juridiske personer representerer sikrede.

1.2 Saksomkostninger ved forlik

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger.

Uten slik godkjennelse fra selskapet går tilkjente saksomkostninger i dommen eller i forliket til fratrukk i erstatningen.

1.3 Hvilke domstoler tvisten må høre inn under

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler (jf. domstoloven § 1). Dersom saken føres for særdomstol, jf. domstoloven § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel retts hjelp utgifter.

2. Forsikringen omfatter ikke

- a) Tvist som har sammenheng med, eller sitt utspring i, sikredes yrke eller erverv.
- b) Tvist som har sammenheng med, eller sitt utspring i, separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
- c) Tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
- d) Straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, siktet eller saksøkt.
- e) Tvist om erstatning etter skadeserstatningsloven §§ 3-3, 3-5 og 3-6.
- f) Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.
- g) Tvist mot selskapet som skyldes avslag eller avkorting i forbindelse med svik, grov uaktsomhet eller overtredelse av sikkerhetsforskrift.
- h) Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene
- i) (jf. tvangsloven. § 2-1), bortsett fra tvist i husleieforhold som knytter seg til den forsikrede faste eiendommen.
- j) Tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.
- k) Tvist i saker om personskader etter bilansvarsloven, før det fra kjøretøyets trafikkforsikrings selskap foreligger skriftlig avslag om å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand før saksanlegg.

Privatansvar/F02 av 28.05.2016

1. Forsikringen omfatter ikke

1.1 Avtale og garanti

Ansvar når ansvaret alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti.

1.2 Erstatning og bøter

Ansvar etter skadeserstatningsloven §§ 3-5 og 3-6 eller for bøter, gebyrer og lignende.

1.3 Forsett

Ansvar for skade som sikrede har voldt forsettelig, jf. forsikringsavtaleloven §§ 4-9 og 13-8.

1.4 Yrke og erverv

Ansvar under utøvelse av yrkes- eller ervervsvirksomhet.

1.5 Forurensing, støy og liknende

Ansvar for forurensing, støy, larm, støv eller lukt dersom årsaken ikke er plutselig og uforutsett.

1.6 Familie

Ansvar overfor nærmeste familie. Som nærmeste familie regnes ektefelle/samboer. I tillegg regnes egne og ektefelles/samboers barn, barnebarn, foreldre, besteforeldre, søsken, svigerbarn, svoger og svigerinne som nærmeste familie.

1.7 Sprengning og graving

Ansvar for skade på ting som er oppstått ved sprengning og gravingsarbeid.

1.8 Hussopp

Ansvar for skade på ting ved hussopp eller på grunn av langsom inntregning av fuktighet.

1.9 Smittsom sykdom

Ansvar ved overføring av smittsom sykdom.

1.10 Ting som eies i felleskap

Ansvar for skade på sikredes andel av ting som eies i fellesskap. Det er eierforholdet på skadetidspunktet som legges til grunn.

1.11 Ting som tilhører andre

Ansvar for skade på ting, herunder fast eiendom og dyr, som eies av andre og som sikrede eller noen på dennes vegne har for bruk, leie, lån, leasing, flytting, transport eller oppbevaring.

1.12 Fast eiendom (Gjelder ikke ved hus- eller fritidshusforsikring)

Ansvar som eier av fast eiendom.

1.13 Motorvogn og annet (Gjelder ikke ved traktor-/arbeidsmaskinsforsikring)

Ansvar som eier, fører eller bruker av motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri (unntatt små selvgående arbeidsmaskiner til bruk i egen hage), luftfartøy (herunder også modellfly og droner o.l.), seilbrett, trav-/eller galopphest.

1.14 Båt og annet (Gjelder ikke ved fritidsbåtforsikring)

Ansvar som eier, fører eller bruker av båt, vannjet eller vannscooter.

1.15 Styremedlem

Ansvar som følge av styreverv.

2. Sikredes plikter ved skade

Sikrede plikter å:

- gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som selskapet trenger for å vurdere ansvar og utbetale erstatning.
- utføre undersøkelser som selskapet finner nødvendig for å avklare om skaden eller tapet dekkes.
- delta i møter, forhandlinger og til domstolsbehandling.

Uten samtykke fra selskapet må ikke sikrede påta seg erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav. Uten slikt samtykke plikter ikke selskapet å betale erstatning.

3. Selskapets plikter ved skade

Når erstatningskrav er omfattet av forsikringen og kravet overstiger egenandelen, påtar selskapet seg å:

- utrede om erstatningsansvar foreligger.
- forhandle med skadelidte.
- betale erstatning når erstatningsansvar foreligger.
- dekke de nødvendige kostnader ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet, selv om forsikringssummen overstiges.
- stilles krav om erstatning mot selskapet, skal selskapet varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling. Selskapets innrømmelser overfor skadelidte binder ikke sikrede.

4. Behandling av erstatningsansvar og fordeling av saksomkostninger

- a) Omfattes bare deler av kravet av forsikringen, fordeles kostnadene etter partenes økonomiske interesse i saken.
- b) Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, dekkes ikke omkostninger som senere påløper.
- c) Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Generelle vilkår/vilkår F10 av 22.03.2013

De generelle vilkår gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket i de spesielle vilkår eller i forsikringsbeviset.

Personskader som følge av en terrorhandling som også er omfattet av et av de forhold som er særskilt unntatt i punkt 2.b og/eller 2.c dekkes ikke i noe tilfelle.

1. Forsikringsavtaleloven og lovvalg

For forsikringsavtalen gjelder forsikringsavtaleloven av 16.06.1989, nr. 69, heretter omtalt som FAL.

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen så lenge dette ikke er i strid med lov av 27. november 1992 nr. 111 om lovvalg i forsikring, eller annet er avtalt.

2. Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt

Selskapet svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med:

- a) Jordskjelv eller vulkanske utbrudd.
- b) Krig eller krigslignende handlinger, opprør eller lignende forstyrrelser av den offentlige orden.
- c) Atomskade – uansett årsak - fra atomsubstans, atomkjernereaksjoner, ioniserende stråling, kjernebrennstoff, radioaktiv stråling/avfall, bruk av raketter eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser. Radioaktiv, giftig, eksplosiv eller annen farlig egenskap ved kjerneladete sprenglegemer. Unntaket omfatter ikke bruk av radioisotoper som angitt i atomenergivirksomhetsloven av 12. mai 1972 nr. 28 § 1 c, og som er lovlig benyttet i samsvar med lov om strålevern og bruk av stråling av 12. mai 2000 nr. 36.
- d) Terrorhandling.
Selskapets maksimale ansvar som følge av terrorhandling er begrenset til kr 500 millioner per hendelse og 1 milliard per kalenderår. Sumbegrensningen gjelder totalt for alle person- og tingforsikringer og samlet for alle kunder i selskapet.

Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling - og som fremstår å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt. Selskapet svarer ikke for tap eller skade som følge av farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser eller bruk av raketter.

Med hendelse menes alle skader som rammer selskapet, Codans morselskap, datterselskap eller filialer sine forsikringstakere i Norden innenfor et tidsrom av 48 timer.

Overstiges grensen for selskapets maksimale ansvar, vil den enkelte sikredes erstatningssum bli forholdsmessig redusert.

3. Skjønn

Er det adgang til å kreve skjønn i henhold til forsikringsvilkårene, gjelder følgende bestemmelser om fremgangsmåten:

- a) Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting – ved avbruddstap for bestemte spørsmål.
- b) Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter denne innen en uke etter at han har mottatt underretningen å gi meddelelse om hvem han velger. For skjønn velger de to skjønnsmenn en oppmann.
- c) Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans vegne av Tingsretten i den rettskrets hvor skjønnnet foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.
- d) Skjønnsmennene kan innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmenn foretar verdsettelsen – besvarer spørsmålene ved avbruddstap – uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal dog ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns ansettelse vil medføre.
- e) Partene betaler hver sin skjønnsmann, honorar til oppmann og mulige andre omkostninger ved skjønnnet bæres av partene med en halvdel hver. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

4. Renter av erstatningsbeløp

Sikrede har krav på renter i overensstemmelse med FAL §§ 8-4 eller 18-4.

5. Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, taper enhver rett etter forsikringsavtalen og etter andre forsikringsavtaler med selskapet i anledning ved samme hendelse og selskapet kan si opp enhver forsikringsavtale, jf FAL, §§ 4-2, 4-3, 8-1 eller §§ 13-2, 13-3, 18-1.

6. Oppsigelse

6.1 Forsikringstakerens rett til oppsigelse

Forsikringstakeren kan si opp forsikringen:

- I forsikringstiden dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner.
- For flytting av forsikringen til annet selskap, jf FAL §§ 3-6 første ledd eller 12-3 annet ledd. Forsikringstaker skal varsle selskapet med en frist på minst én måned. Ved flytting skal det i varselet opplyses om hvilket selskap forsikringen flyttes til og om tidspunktet for flyttingen, se FAL §§ 3-6 eller 12-3.

6.2 Selskapets rett til oppsigelse

Selskapet kan si opp en løpende forsikring:

- Hvis det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen tilknyttet forsikringsavtalen, med 14 dagers varsel, se FAL §§ 4-3, 12-4 eller 13-3.
- Hvis det foreligger svik i forbindelse med opplysninger om risikoen tilknyttet forsikringsavtalen med øyeblikkelig virkning, se FAL §§ 4-3, 13-3 og 18-1.
- Hvis det foreligger svik ved skadeoppgjøret, med en ukes varsel, se FAL §§ 8-1 eller 18-1.
- Hvis forsikrede eller sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt har medvirket til skaden eller ikke har overholdt sikkerhetsforskriftene, eller skadeforløpet viser stort avvik fra det normale, med to måneders varsel jf. FAL §§ 3-7 eller 12-4.
- Hvis forsikringstakeren de siste 12 månedene har hatt tre skader eller flere under hans eller hennes kundeforhold med selskapet, med to måneders varsel, se FAL §§ 3-7 eller 12-4. I tilfeller av svik kan selskapet i tillegg til oppsigelse av den gjeldende forsikringsavtalen også si opp enhver annen forsikringsavtale tilhørende samme kundeforhold, med tilsvarende oppsigelsesfrister som angitt i punktene ovenfor, se FAL §§ 3-7, 8-1 eller 12-4.
- Hvis forsikringstakeren ikke overholder angitte betalingsfrister vil forsikringsavtalen opphøre i sin helhet og selskapet vil ikke gi erstatning for skader som oppstår etter varslet opphørsdato. Selskapet vil i tillegg beregne premie for den tiden forsikringen har vært i kraft.

7. Premieberegning når forsikringen opphører i forsikringsperioden

7.1 Hovedregel for tilbakebetaling

Hvis forsikringen opphører i forsikringstiden, har forsikringstaker krav på å få tilbakebetalt premie. Premien som skal godskrives forsikringstakeren, skal utgjøre en forholdsmessig andel av premien som den gjenstående forsikringstiden utgjør i antall hele måneder i forhold til den samlede forsikringstiden, jf. FAL §§ 3-9 eller 12-5.

7.2 Særskilte tilbakebetalingsregler

For produkter som fremkommer av tabellen gjelder andre regler for tilbakebetaling fordi risikoen varierer med årstidene. Oppgjøret skjer i henhold til den prosentvise fordelingen av risiko som fremgår av tabellen. Det er kun innbetalt beløp knyttet til gjenstående hele måneder som betales tilbake.

Måned	Moped/motorsykkkel	Snøscooter	Fritidsbåt
Januar	2 %	12 %	4 %
Februar	2 %	18 %	4 %
Mars	3 %	22 %	5 %
April	6 %	22 %	6 %
Mai	14 %	8 %	9 %
Juni	16 %	2 %	13 %
Juli	16 %	2 %	17 %
August	16 %	2 %	15 %
September	14 %	2 %	11 %
Oktober	6 %	2 %	7 %
November	3 %	2 %	5 %
Desember	2 %	6 %	4 %

8. Kontantklausul

Når det er bestemt i avtalen at premien skal betales før avtalen begynner å løpe, svarer selskapet ikke for skader som inntreffer før betaling er skjedd. Jf. FAL §§ 5-1 eller 14-1.

9. Varighet for forsikringsavtalen og fornyelse

9.1 Når forsikringen begynner å gjelde

Forsikringen gjelder fra det tidspunkt avtale er akseptert av partene eller fra en senere avtalt dato kl 00.00. Forsikringen gjelder til kl 24.00 siste dato i avtaleperioden. Tilsvarende gjelder for senere fornyelser. Det er en forutsetning at premien skal være betalt innen den tid som framgår av betalingsvarselet.

9.2 Fornyelse av forsikringen

Forsikringer som gjelder for ett år eller mer fornyes automatisk med ett år ved utløpet av forsikringstiden. Dette gjelder ikke hvis det er uttrykkelig avtalt at forsikringen skal opphøre ved utløpet av forsikringstiden eller forsikringstakeren eller selskapet varsler om at forsikringen ikke skal fornyes. Se FAL §§ 3-2 og 12-7.

Et slikt varsel må komme selskapet i hende innen forsikringstidens utløp. For selskapet er oppsigelsesfristen to måneder før utløpet av forsikringstiden. Se FAL § 3-5.

Forsikringsvilkår og premie kan endres og blir gjeldende fra fornyelsesdag. Se FAL § 3-3.

10. Grov uaktsomhet og forsett

Erstatningen kan reduseres eller falle bort dersom forsikrede eller sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt har medvirket til skaden eller økt skadens omfang. Se FAL § 4-9.

11. Melding om inntruffet skade

Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold i samsvar med FAL § 4-10. Skademeldingen skal inneholde sikredes fødselsnummer. Trafikkuhell med personskader, andre uhell med personskader, samt brann, tyveri og hærverkskader skal snarest mulig meldes til politi.

12. Meldeplikt og foreldelse av krav

Sikrede mister retten til erstatning hvis kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det, se FAL § 8-5, 1. ledd. Øvrige foreldelsesfrister, se FAL § 18-6.

Avslår selskapet kravet om erstatning helt eller delvis, mister sikrede retten til erstatning hvis ikke sak er anlagt eller nemndbehandling er krevd innen seks måneder etter at han eller hun fikk skriftlig melding om avslaget. Se FAL §§ 8-5, 18-5 og 20-1.

13. Eierskifte

For forsikringsavtaler for en gjenstand, for eksempel bil, hus, båt og lignende, gjelder forsikringen ved eierskifte inntil en ny eier har kjøpt forsikring for gjenstanden, men ikke lenger enn 14 dager etter at eierskiftet fant sted.

14. Lovlig interesse

Forsikringsavtalen omfatter kun lovlig interesse som kan verdsettes i penger.

15. Vinningsforbud

Forsikringen skal ikke føre til vinning, men skal bare erstatte det tap som virkelig er lidt innenfor rammen av forsikringsavtalen. Forsikringssummen er ikke bevis for tingens eller interessens verdi.

16. Vernetting

Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

17. Valuta

Premiebeløp, forsikringssummer, erstatningsbeløp m.v. som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet fremgår av vilkår eller forsikringsbevis. Forsikringen begynner og slutter kl. 00.00.

18. Garanti for forsikringsforpliktelsen

Codan Forsikring NUF er norsk filial av Codan Forsikring A/S, Gammel Kongevej 60, 1790 København V, Danmark. Som norsk filial er Codan Forsikring NUF medlem av den norske garantiordningen for skadeforsikring. Skadeforsikringsselskapenes garantiordning skal bidra til å sikre utbetaling av krav som følger av avtale om direkte skadeforsikring, til sikrede og skadet tredjemann. Dekningen under garantiordningen fremgår av forskrift om garantiordning for skadeforsikring av 22.12.2006 nr. 1617, jf særlig §§ 1-1 og 1-2.

19. Informasjon om behandling av personopplysninger

Codan Forsikring registrerer og lagrer nødvendige personopplysninger i våre kunderegistre. Formålet er å identifisere deg som kunde og oppfylle forsikringsavtalen.

Codan har konsesjon for behandling av personopplysninger for kundeinformasjon, fakturering og gjennomføring av forsikringsavtaler og behandler disse i overensstemmelse med personopplysningsloven og forsikringsvirksomhetsloven. Enhver som ber om det har rett til informasjon om behandling av personopplysninger som vedrører seg selv.

Ønsker du å vite mer om Codans behandling av personopplysninger vil du finne dette på www.codanforsikring.no eller ved å henvende deg skriftlig til: Codan Forsikring, PB 523 Skøyen, 0214 Oslo.